

Ktoré právo sa uplatňuje? - Poľsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [PL](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

OBSAH

- 1 [Pramene platných noriem](#)
 - 1.1 [Vnútroštátne normy](#)
 - 1.2 [Mnohostranné medzinárodné dohovory](#)
 - 1.3 [Hlavné dvojstranné dohovory](#)
- 2 [Uplatňovanie kolíznych noriem](#)
 - 2.1 [Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy](#)
 - 2.2 [Spätný odkaz](#)
 - 2.3 [Zmena kolízneho kritéria](#)
 - 2.4 [Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem](#)
 - 2.5 [Zistenie obsahu cudzieho práva](#)
- 3 [Kolízne normy](#)
 - 3.1 [Zmluvné záväzky a právne úkony](#)
 - 3.2 [Mimozmluvné záväzky](#)
 - 3.3 [Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu \(meno, bydlisko, spôsobilosť\)](#)
 - 3.4 [Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie](#)
 - 3.4.1 [Vznik vzťahu rodič – dieťa](#)
 - 3.4.2 [Adopcia](#)
 - 3.5 [Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť](#)
 - 3.5.1 [Manželstvo](#)
 - 3.5.2 [Nemanželské páry a partnerstvá](#)
 - 3.5.3 [Rozvod a súdna rozluka](#)
 - 3.5.4 [Vyživovacia povinnosť](#)
 - 3.6 [Majetkové vzťahy medzi manželmi](#)
 - 3.7 [Závety a dedičstvo](#)
 - 3.8 [Nehnutelnosti](#)
 - 3.9 [Platobná neschopnosť](#)

1 Pramene platných noriem

1.1 Vnútroštátne normy

Zákon o medzinárodnom práve súkromnom zo 4. februára 2011 (Úradný vestník 2011/80, položka 432, v znení zmien) (ďalej len „zákon PILA“)

1.2 Mnohostranné medzinárodné dohovory

Haagsky dohovor zo 17. júla 1905 o zbavení občianskych práv a podobných ochranných opatreniach

Haagsky dohovor z 5. októbra 1961 o rozhodnom práve pre formu závetov

Haagsky dohovor z 5. októbra 1961 o právomoci orgánov a rozhodnom práve vo veciach ochrany detí

Haagsky dohovor zo 4. mája 1971 o práve použiteľnom na dopravné nehody

Haagsky dohovor z 2. októbra 1973 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť

Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky otvorený na podpis v Ríme 19. júna 1980

Haagsky dohovor z 19. októbra 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa

1.3 Hlavné dvojstranné dohovory

Poľsko podpísalo niekoľko dvojstranných dohôd o právnych úkonoch, ktorými sa stanovujú aj kolízne normy. Patria medzi ne dohody s členskými štátmi EÚ, ako aj s tretími krajinami. Keďže právne nástroje, ktorými sú členské štáty EÚ viazané a ktoré obsahujú kolízne normy týkajúce sa rôznych tematických oblastí, majú **prednosť** pred dvojstrannými dohodami uzatvorenými medzi členskými štátmi, praktický význam tak v zásade v súčasnosti majú len dohody s tretími krajinami.

Medzi tieto dohody patria dohody s Bieloruskom (z 26. októbra 1994), Ruskom (zo 16. septembra 1996), Ukrajinou (z 24. mája 1993), Kórejskou ľudovodemokratickou republikou (z 28. septembra 1986), Kubou (z 18. novembra 1982), Vietnamom (z 22. marca 1993) a na základe nástupníctva (na základe dohody s Juhosláviou zo 6. februára 1960) s Bosnou a Hercegovinou, Čiernou Horou a Srbskom.

2 Uplatňovanie kolíznych noriem

2.1 Povinnosť sudcu uplatniť kolízne normy z vlastnej iniciatívy

Áno, súd uplatňuje kolízne normy *ex officio*. Súd uplatňuje *ex officio* aj cudzí právny poriadok, ak sa na základe kolíznej normy zistí, že dané právo je pre konkrétnu vec rozhodné.

2.2 Spätný odkaz

V poľskom práve je podľa článku 5 zákona PILA povolený len spätný odkaz.

Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa rozhodné právo stanovilo:

1. na základe voľby rozhodného práva;
2. s ohľadom na formu právneho úkonu;
3. s ohľadom na zmluvné záväzky, mimozmluvné záväzky alebo jednostranné právne úkony, pre ktoré sa v tomto zákone stanovuje rozhodné právo.

2.3 Zmena kolízneho kritéria

2.4 Výnimky z obvyklého použitia kolíznych noriem

Odchýlky od uplatňovania práva stanoveného v kolíznych normách týkajúcich sa právneho vzťahu sa uvádzajú v článkoch 3 a 10 zákona PILA.

Článok 3 ods. 1. Ak sa podľa zákona vyžaduje, aby sa uplatňovalo právo štátnej príslušnosti (lex patriae), a ak nie je možné stanoviť štátnu príslušnosť danej osoby, táto osoba je bez štátnej príslušnosti alebo nie je možné určiť obsah práva štátnej príslušnosti, uplatní sa právo štátu, v ktorom má daná osoba domicil, a v prípade, ak nemá domicil, uplatní sa právo krajiny jej obvyklého pobytu.

Článok 10 ods. 1. Ak nie je možné určiť okolnosti rozhodujúce pre uplatňovanie práva, uplatní sa právo štátu, s ktorým je právny vzťah najužšie spätý. Okrem toho vždy, keď je nemožné v primeranom čase určiť obsah rozhodného cudzieho právneho poriadku, uplatní sa poľské právo.

Navyše sa v článku 67 zákona PILA stanovuje, že v prípade, keď v zákone PILA, špecifických právnych predpisoch, v medzinárodných dohodách ratifikovaných a vykonateľných v Poľsku alebo v práve Únie nebolo určené nijaké rozhodné právo, právny vzťah by sa mal riadiť právom krajiny, s ktorou je tento právny vzťah najužšie spätý.

2.5 Zistenie obsahu cudzieho práva

Súd určuje a uplatňuje cudzí právny poriadok *ex officio* – článok 1143 poľského Občianskeho súdneho poriadku.

3 Kolízne normy

3.1 Zmluvné záväzky a právne úkony

Príslušné kolízne normy zakotvené v zákone PILA:

Článok 28 ods. 1: Rozhodné právo pre zmluvné záväzky sa stanoví na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6). Ustanovenia nariadenia sa uplatňujú podľa potreby na zmluvné záväzky vylúčené z jeho rozsahu pôsobnosti podľa článku 1 ods. 2 písm. j) nariadenia uvedeného v odseku 1.

Podľa článku 29 ods. 1 zákona PILA, ak sa v poľskom práve stanovuje poisťná povinnosť, poisťná zmluva sa bude riadiť poľským právom.

2. Ak sa v práve členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorým sa stanovuje poisťná povinnosť, vyžaduje, aby sa na poisťnú zmluvu uplatňovalo právo daného členského štátu, uplatní sa toto právo.

Článok 30 ods. 1 Okrem prípadov stanovených v nariadení uvedenom v článku 28, voľba rozhodného práva krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskeho hospodárskeho priestoru, týkajúceho sa zmluvy, ktorá je úzko spätá s územím aspoň jedného členského štátu, nesmie zbaviť spotrebiteľov ochrany, ktorú im priznáva poľské právo transpozíciou týchto smerníc:

1) Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29; Mimoriadne vydanie Úradného vestníka Európskej únie v poľskom jazyku, kapitola 15/zv. 2, s. 288);

2) (zrušená);

3) Smernica 1999/44/ES Európskeho parlamentu a Rady z 25. mája 1999 o určitých aspektoch predaja spotrebného tovaru a záruk na spotrebný tovar (Ú. v. ES L 171, 7.7.1999, s. 12; Mimoriadne vydanie Úradného vestníka Európskej únie v poľskom jazyku, kapitola 15/zv. 4, s. 223);

4) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a o zmene a doplnení smernice Rady 90/619/EHS a smerníc 97/7/ES a 98/27/ES (Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 16; Mimoriadne vydanie Úradného vestníka Európskej únie v poľskom jazyku, kapitola 6/zv. 4, s. 321);

5) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 22.5.2008, s. 66, v znení zmien).

2. Ak je rozhodným právom pre zmluvy, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/122/ES zo 14. januára 2009 o ochrane spotrebiteľov, pokiaľ ide o určité aspekty zmlúv o časovo vymedzenom užívaní ubytovacích zariadení, o dlhodobom dovolenkovom produkte, o ďalšom predaji a o výmene (Ú. v. EÚ L 33, 3.2.2009, s. 10), právo krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskeho hospodárskeho priestoru, spotrebiteľia nesmú byť zbavení ochrany, čo im poskytuje poľské právo, ktorým sa transponuje uvedená smernica:

1) ak sa ktorákoľvek z nehnuteľností nachádza v jednom z členských štátov, alebo

2) pokiaľ ide o dohodu, ktorá priamo nesúvisí s nehnuteľnosťou, ak hospodársky subjekt vykonáva svoju podnikateľskú alebo odbornú činnosť v jednom z členských štátov alebo ak akýmkoľvek spôsobom presunie túto činnosť do jedného z členských štátov a zmluva sa bude vzťahovať na túto činnosť.

Článok 31. Záväzok vyplývajúci z iného cenného papiera, ako je zmenka alebo šek, sa riadi právom krajiny, v ktorej bol tento cenný papier podpísaný alebo emitovaný.

Článok 32 ods. 1 Závazok vyplývajúci z jednostranného právneho úkonu sa riadi právom, ktoré vybrala zmluvná strana plniaca tento úkon. Ak boli určené obe strany takéhoto záväzku, výber, zmena alebo zrušenie práva sa uskutočňujú na základe dohody medzi týmito stranami.

2. V prípadoch, ak nedošlo k výslovnej voľbe rozhodného práva, sa záväzok vyplývajúci z jednostranného právneho úkonu riadi právom krajiny, v ktorej má osoba plniaca úkon svoj obvyklý pobyt alebo sídlo. Ak zo skutkovej podstaty vyplýva, že záväzok je užšie spätý s právom inej krajiny, uplatní sa právo tejto krajiny.

...

Podľa článku 36 sa účinky postúpenia pohľadávok voči tretím stranám určujú na základe práva krajiny, do ktorej právomoci postúpené pohľadávky patria.

Článok 37. Rozhodným právom pre prevzatie dlhu je právo krajiny, do ktorej právomoci prevzatý dlh patrí.

Článok 38. Účinok zmeny hodnoty meny na výšku záväzku sa posudzuje podľa rozhodného práva pre záväzok.

3.2 Mimosmluvné záväzky

Príslušné kolízne normy sú zakotvené v zákone PILA:

Článok 33. Rozhodné právo pre záväzky vyplývajúce z iných udalostí, ako sú právne úkony, sa riadi nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimosmluvné záväzky (Rím II) (Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 40).

Článok 34. Rozhodné právo pre mimosmluvné záväzky tretích strán vyplývajúce z dopravných nehôd sa určuje podľa Haagskeho dohovoru zo 4. mája 1971 o práve použiteľnom na dopravné nehody (Úradný vestník 2003/63, položka 585).

Článok 35. Zodpovednosť tretích strán za konanie a zanedbanie zo strany subjektov verejného sektora v danej krajine sa riadi právom tejto krajiny.

3.3 Osobný štatút, jeho aspekty týkajúce sa občianskeho štatútu (meno, bydlisko, spôsobilosť)

Kolízne normy, ktoré sa uplatňujú na štatút fyzickej osoby:

Právna spôsobilosť fyzickej osoby a jej spôsobilosť na právne úkony sa riadia právom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom (článok 11 ods. 1).

2. Ak fyzická osoba vykonáva právny úkon v rámci svojej podnikateľskej činnosti, stačí, aby bola spôsobilá vykonávať tento úkon podľa práva krajiny, v ktorej sa táto podnikateľská činnosť vykonáva.

3. Na základe odseku 1 sa nevylučuje uplatňovanie práva, ktorým sa riadi daný právny úkon, ak sa v tomto práve stanovujú konkrétne požiadavky súvisiace so spôsobilosťou na príslušné právne úkony.

Ak bola dohoda podpísaná stranami nachádzajúcimi sa v rovnakej krajine, podľa článku 12 sa fyzická osoba, ktorá je podľa práva danej krajiny spôsobilá na podpis dohody, môže odvolať na nespôsobilosť na základe práva uvedeného v článku 11 ods. 1 len vtedy, ak druhá strana vedela o tejto nespôsobilosti v čase podpisu dohody, alebo vtedy, ak druhá strana z nebanlivosti o tejto nespôsobilosti v danom čase nevedela.

2. Fyzická osoba, ktorá vykonáva jednostranný právny úkon a ktorá je podľa práva krajiny, v ktorej sa úkon uskutočňuje, spôsobilá na tento právny úkon, sa môže odvolať na nespôsobilosť na základe práva uvedeného v článku 11 ods. 1 len vtedy, ak to nepriaznivo neovplyvní nijakú osobu, ktorá konajúc s náležitou starostlivosťou vychádzala z predpokladu, že osoba vykonávajúca tento právny úkon mala požadovanú spôsobilosť na daný právny úkon.

3. Ak fyzická osoba koná prostredníctvom zástupcu, uplatňovanie odsekov 1 a 2 sa určí na základe príslušných okolností týkajúcich sa zástupcu.

4. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú na právne úkony v oblasti rodinného alebo poručníckeho práva alebo dedičského práva ani na nijaké právne predpisy týkajúce sa nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v inej krajine ako v tej, kde sa uskutočnil právny úkon.

Podľa článku 13 ods. 1 **sa právna nespôsobilosť** riadi právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom je nespôsobilá fyzická osoba. Ak poľský súd rozhodne o nespôsobilosti cudzieho štátneho príslušníka, uplatňuje sa poľské právo.

Podľa článku 14 ods. 1 sa vyžaduje, aby sa na **predpoklad alebo vyhlásenie úmrtia** fyzickej osoby uplatňovalo právo štátnej príslušnosti. Ak poľský súd rozhodne o predpoklade alebo vyhlásení úmrtia cudzieho štátneho príslušníka, uplatní sa poľské právo.

Podľa článku 16 ods. 1 sa **osobné práva** fyzickej osoby riadia právom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom.

Fyzická osoba, ktorej osobné práva sú ohrozené alebo boli porušené, môže požiadať o ochranu podľa práva krajiny, na ktorej území sa vyskytla udalosť, ktorá je príčinou tejto hrozby alebo porušenia, alebo podľa práva krajiny, na ktorej území sa prejavujú účinky tohto porušenia práva.

Ak k porušeniu osobných práv fyzickej osoby došlo v masovokomunikačných prostriedkoch, právo na odpoveď, opravu alebo na podobné ochranné opatrenie sa riadi právom krajiny, v ktorej má vydavateľ alebo vysielateľ sídlo alebo obvyklý pobyt.

3.4 Vznik vzťahu rodič – dieťa vrátane adopcie

3.4.1 Vznik vzťahu rodič – dieťa

Kolízne normy uplatňované na vzťahy medzi rodičmi a deťmi (zákon PILA):

Rodičovstvo možno určiť alebo spochybníť podľa práva štátu, ktorého štátnym príslušníkom je dieťa v čase narodenia (článok 55 ods. 1 zákona PILA). Ak sa v práve štátu, ktorého štátnym príslušníkom je dieťa v čase narodenia, nepovoľuje určenie otcovstva na základe súdneho príkazu, určenie otcovstva na základe súdneho príkazu sa bude riadiť právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom je dieťa v čase, keď bolo určené rodičovstvo. Uznanie rodičovstva sa riadi právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom je dieťa v čase uznania. Ak sa v danom práve nestanovuje uznanie dieťaťa, uplatní sa právo štátu, ktorého štátnym príslušníkom bolo dieťa v čase narodenia, pokiaľ sa týmto právom povoľuje takéto uznanie. Uznanie počatého dieťaťa, ktoré sa zatiaľ ešte nenarodilo, sa riadi právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom je matka v čase uznania.

Podľa článku 56 ods. 1 zákona PILA Haagsky dohovor z 19. októbra 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (Ú. v. EÚ L 151, 11.6.2008, s. 39; Úradný vestník 2012/172, položka 1158) **je určujúci pre rozhodné právo pre rodičovské práva a povinnosti a opatrovnícke práva.**

Ak sa zmení miesto obvyklého pobytu dieťaťa na krajinu, ktorá nie je zmluvnou stranou dohovoru uvedeného v odseku 1, podmienky uplatňovania opatrení v krajine predchádzajúceho obvyklého pobytu dieťaťa sa budú od tej chvíle určovať podľa práva novej krajiny.

Haagskym dohovorom z 19. októbra 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa sa určuje rozhodné právo pre **poručníctvo detí** (článok 59 zákona PILA).

Ak sa zmení miesto obvyklého pobytu dieťaťa na krajinu, ktorá nie je zmluvnou stranou dohovoru uvedeného v odseku 1, podmienky uplatňovania opatrení v krajine predchádzajúceho obvyklého pobytu dieťaťa sa budú od tej chvíle určovať podľa práva novej krajiny.

3.4.2 Adopcia

Podľa článku 57 zákona PILA sa osvojenie riadi právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom je osvojiteľ.

Spoločné osvojenie manželskými partnermi sa riadi právom štátu, ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia. Ak manželskí partneri nemajú rovnakú štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo krajiny, v ktorej majú obaja domicil, a v prípade, ak nemajú domicil v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, v ktorej majú obaja manželskí partneri obvyklý pobyt. Ak manželskí partneri nemajú obvyklý pobyt v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, s ktorou sú obaja manželia najužšie spätí iným spôsobom.

Ako sa uvádza v článku 58 zákona PILA, osvojenie nie je možné bez uplatnenia práva štátu, ktorého štátnym príslušníkom je príslušný osvojenec, pokiaľ ide o jeho súhlas, súhlas jeho právneho zástupcu a súhlas príslušného orgánu, ako aj o akékoľvek obmedzenia týkajúce sa osvojenia po zmene domicilu z jednej krajiny do druhej.

3.5 Manželstvo, nemanželské páry, partnerstvá, rozvod, súdna rozluka, vyživovacia povinnosť

3.5.1 Manželstvo

Spôsobilosť uzatvárať manželstvo sa určuje pri každej zo strán podľa práva štátu, ktorého štátnym príslušníkom je daná strana v čase uzavretia manželstva (článok 48 zákona PILA).

V súlade s ustanoveniami článku 49 ods. 1 sa forma uzavretia manželstva riadi právom krajiny, v ktorom sa manželstvo uzatvára. Ak sa manželstvo uzatvára mimo Poľska, stačí dodržať požiadavky práva štátu, ktorého štátnym príslušníkom je každý z manželských partnerov, alebo práva platného v mieste, ktorom majú obaja manželskí partneri v čase uzavretia manželstva domicil alebo obvyklý pobyt.

Podľa článku 50 zákona PILA sa právo uvedené v článkoch 48 a 49 uplatňuje primerane na účinky nemožnosti uzavrieť manželstvo a nemožnosti dodržať požiadavky týkajúce sa formy uzavretia manželstva.

Osobné vzťahy a majetkový režim manželov sa riadia právom štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi (článok 51 ods. 1). Ak manželskí partneri nemajú rovnakú štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo krajiny, v ktorej majú obaja domicil, a v prípade, že nemajú domicil v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, v ktorej majú obaja manželskí partneri obvyklý pobyt. Ak manželskí partneri nemajú obvyklý pobyt v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, s ktorou sú obaja manželia najužšie spätí iným spôsobom.

3.5.2 Nemanželské páry a partnerstvá

Žiadne

3.5.3 Rozvod a súdna rozluka

Podľa článku 54 zákona PILA sa zánik manželstva riadi právom štátu, ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželskí partneri v čase, keď podajú žiadosť o zrušenie manželstva. Ak manželskí partneri nemajú rovnakú štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo krajiny, v ktorej majú obaja domicil v čase, keď požiadajú o zrušenie manželstva, a v prípade, že v čase podania žiadosti o zrušenie manželstva nemajú spoločný domicil v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, v ktorej mali obaja manželskí partneri naposledy spoločný obvyklý pobyt, a to za predpokladu, že na tomto mieste má stále obvyklý pobyt jeden z manželských partnerov. Poľské právo sa uplatňuje vtedy, keď neexistujú nijaké okolnosti, ktoré by umožnili určiť rozhodné právo.

Uvedené ustanovenia sa primerane uplatňujú aj na rozluku.

3.5.4 Vyživovacia povinnosť

Podľa článku 63 sa rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť určuje podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10.1.2009, s. 1).

3.6 Majetkové vzťahy medzi manželmi

Osobné vzťahy a majetkový režim manželov sa riadia právom štátu, ktorého sú obaja manželia štátnymi príslušníkmi (článok 51 ods. 1). Ak manželskí partneri nemajú rovnakú štátnu príslušnosť, rozhodným právom je právo krajiny, v ktorej majú obaja domicil, a v prípade, že nemajú domicil v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, v ktorej majú obaja manželskí partneri obvyklý pobyt. Ak manželskí partneri nemajú obvyklý pobyt v rovnakej krajine, rozhodným právom bude právo krajiny, s ktorou sú obaja manželia najužšie spätí iným spôsobom.

Podľa článku 52 ods. 1 zákona PILA si manželskí partneri môžu vybrať právo štátu, ktorého štátnym príslušníkom je jeden z manželov, alebo právo krajiny, v ktorej má jeden z nich domicil alebo obvyklý pobyt, za rozhodné právo pre ich majetkový režim v manželstve. Manželvia si môžu rozhodné právo vybrať aj pred uzavretím manželstva.

Dohody o majetkovom režime manželov sa riadia právom, ktoré si zvolili strany podľa odseku 1. V prípadoch, keď nedošlo k jasnej voľbe rozhodného práva, dohoda o majetkovom režime manželov sa riadi právom, ktoré sa vzťahovalo na osobné vzťahy a majetkový režim manželov v čase podpisu dohody. Pri voľbe rozhodného práva, ktorým sa riadi majetkový režim manželov alebo dohoda o majetkovom režime manželov, stačí zachovať formu požadovanú pre dohody o majetkovom režime manželov podľa vybraného práva alebo podľa práva krajiny, v ktorej došlo k výberu práva.

3.7 Závety a dedičstvo

Rozhodné právo pre dedičstvo sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 107, v znení zmien).

3.8 Nehnuteľnosti

Podľa článku 41 ods. 1 zákona PILA sa vlastníctvo a ďalšie vlastnícke práva riadia právom krajiny, v ktorej sa predmetná vec nachádza. Nadobudnutie a strata vlastníctva alebo nadobudnutie, strata či zmena obsahu alebo prednosti ďalších vlastníckych práv sa riadia právom krajiny, v ktorej sa predmetná vec nachádza v čase, keď nastane udalosť, z ktorej vyplývajú uvedené právne účinky.

3.9 Platobná neschopnosť

Kolízne normy, ktorými sa určuje rozhodné právo pre konkurzné konania, sa stanovujú v zákone o konkurze z 28. februára 2003 (konsolidované znenie: Úradný vestník z roku 2015, položka 233):

Podľa článku 460 zákona o konkurze sa poľské právo uplatňuje na konkurzné konania, ktoré sa začali v Poľsku, pokiaľ sa v ustanoveniach tejto kapitoly nestanovuje inak.

Podľa článku 461 zákona o konkurze sa práca pracovníkov zamestnaných v inom členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, riadi právom, ktorým sa riadia ich pracovné zmluvy.

Právom, ktorým sa určuje, či konkrétny objekt predstavuje nehnuteľnosť, je právo, ktoré sa uplatňuje na mieste, kde sa tento objekt nachádza.

Dohody o užívaní alebo o nákupe nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v inom členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, sa riadia právom krajiny, v ktorej sa nachádza nehnuteľnosť.

Práva súvisiace s nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v inom členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo práva súvisiace s registrovanými námornými plavidlami alebo lietadlami sa riadia právom krajiny, ktorá vedie príslušný register.

Vyhlásením konkurzu sa nesmú porušiť práva veriteľov alebo tretích strán, ktorými sú zaťažené aktíva alebo iný majetok úpadcu nachádzajúce sa v inom členskom štáte Európskej únie alebo v členskom štáte Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, vrátane všetkých organizovaných častí majetku, a najmä právo nakladať s majetkom na krytie všetkých záväzkov alebo právo kryť záväzky z výnosov plynúcich z vlastníckeho, záložného a hypotekárneho práva, právo požadovať uvoľnenie majetku osobami, ktoré zaň nesú zodpovednosť, proti vôli oprávneného subjektu alebo právo užívať majetok ako správca (článok 462 zákona o konkurze). Toto sa týka osobných práv a pohľadávok zaznamenaných v katastri nehnuteľností, registri hypoték a ďalších verejných registroch, ktorých výkon alebo uskutočňovanie majú za následok vznik uvedených práv.

Výhrada vlastníckeho práva predávajúcemu v zmluve o predaji podľa článku 463 ods. 1 zákona o konkurze nezaniká v dôsledku vyhlásenia konkurzu domácej banky, ktorá je kupcom predmetu zmluvy, v prípade, že v čase vyhlásenia konkurzu, sa predmet zmluvy nachádzal v inom členskom štáte Európskej únie alebo v členskom štáte Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

Vyhlásenie konkurzu domácej banky, ktorá nakladá s majetkom, nemôže byť dôvodom na odstúpenie od zmluvy o predaji, ak predmet predaja bol prevedený pred vyhlásením konkurzu a ak sa predmet predaja v čase vyhlásenia konkurzu nachádzal v zahraničí.

Podľa článku 464 sa výkon práv, ktoré sa na účely svojho vzniku, existencie alebo nakladanie s nimi musia zapísať do registra, zverejniť na účte alebo uložiť v centrálnom depozitnom systéme, riadi právom krajiny, v ktorej sa uchovávali takéto registre, účty alebo depozitné systémy.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 464, sa právo spätného odkúpenia riadi rozhodným právom pre zmluvné záväzky, ktorým sa riadi dohoda, z ktorej vyplýva toto právo.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 464, rozhodné právo pre zmluvné záväzky, ktorým sa riadia operácie uzatvorené na regulovanom trhu, sa uplatňuje na dohody podpísané v rámci operácie vykonanej na regulovanom trhu v zmysle zákona o obchodovaní s finančnými nástrojmi z 29. júla 2005.

Započítanie, ktoré sa stanovuje v článku 467 zákona o konkurze, sa riadi právom pre zmluvné záväzky, ktoré sa uplatňuje na dohodu o kompenzácií.

Okrem toho podľa článku 467¹ zákona o konkurze nesmie vyhlásenie konkurzu porušiť právo veriteľa na započítanie svojho dlhu voči dlhu úpadcu, ak to umožňuje rozhodné právo pre dlh úpadcu.

Vykonateľnosť a platnosť právneho úkonu, ktorý sa uskutočnil na základe vyhlásenia konkurzu a ktorý spočíva v nakladaní s nehnuteľnosťou, námorným plavidlom alebo lietadlom, ktoré sa musia zapísať do registra, alebo v nakladaní s právami, ktoré sa na účely svojho vzniku, existencie alebo nakladania s nimi musia zapísať do registra, zverejniť na účte alebo uložiť v centrálnom depozitnom systéme, sa riadia právom krajiny, v ktorej sa nachádza tento majetok alebo v ktorej sa uchovávali takéto registre, účty alebo depozitné systémy.

Podľa článku 469 zákona o konkurze sa ustanovenia o vymáhateľnosti a neplatnosti právneho úkonu vykonaného v neprospech veriteľov neuplatňujú v prípade, že rozhodné právo pre úkon neumožňuje považovať právne úkony vykonávané v neprospech veriteľov za nevymáhateľné.

Podľa článku 470 zákona o konkurze sa účinky vyhlásenia konkurzu na prebiehajúce súdne konanie pred súdom členského štátu Európskej únie alebo členského štátu Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, posudzujú podľa práva krajiny, v ktorej prebieha konanie.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 12/04/2018